

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Episcopi aliquam pecuniæ summam accipiebant ab Episcopis à se
consecratis. Quod deinceps fieri prohibet eadem Novella. Permittit ut
Clericie ordinati, & in Ecclesia intitulati, ministris ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

perent. Nimirum ab Episcopis accipiebatur pro inthronistico & cathedralico, quod nos installationem vocamus, non autem pro consecratione; à Clericis verò pro ministerio suo in consecratione, & pro salario expeditionum. Nam ea pars pecuniae quæ decidebat Episcopis, eo prætextu accipi potuit, quod sumptibus itineris consuleretur. Quippe ex diversis provinciæ locis congregandi erant; & mora facienda erat pro examine electionum ac consecratione. At istud congiarij genus, & modicum subsidium, quæ à Iustiniano probantur, multum aberant ab Annatis, quæ ad immensam pecuniae vim porrigitur, & aliunde Officiaris Curiaæ Romanae donantur pro confirmatione electionis, cùm cathedralica illa à Iustiniano probata tribuerentur ad levandos sumptus qui incumbebant Episcopis qui celebrabant ordinationem.

V. Sed in hoc negotio in primis observanda est Principis auctoritas, quæ in hac constitutione emicat; qui salarii & congiarii modum præscribit ab Episcopis Ecclesiastarum qua in Imperio sunt persolvendis. In quo illud quoque animadvertisse est, eum duabus de causis, quæ pertinent ad jurisdictionem secularem, quæque duobus verbis in hac Novella explicantur, potuisse hanc legem condere pro taxatione illa. Prima ratio petitur ex eo quod cavendum est ne reditus Ecclesiastarum alieno ære prægraventur; quod contrahi necessum est, si solutiones illæ modum excedenter. Secunda verò, ne sacerdotia fiant venalia; quod Principis officium sit punire crimina, exempli causa simoniam, & ejus effectus impedire: *Igitur jubemus hæc omnibus modis observari, ut non ex talibus occasionibus Ecclesiæ debitis prægraventur, & sacerdotia venalia fiant.* Ceterum ea constitutio è majorismomenti est, quod Ecclesiam quoque Romanam ut ceteras complectitur; præsertim cùm à beato Gregorio laudetur & approbetur, quamvis aliam ob causam.

VI. Aliam quoque pravam consuetudinem invexerant Episcopi, nimirum ut aliquam pecuniae summam acciperent ab Episcopis à se consecratis. Id deinceps fieri prohibet eadem Novella constitutio Iustiniani, quæ tamen permitit ut Clerici ordinati & in Ecclesia intitulati solvant salarya consueta iis qui in hujusmodi ordinationibus ministrant; ea tamen lege, ne illa excedant redditum unius anni: *Vnius anni diaria non excedentes pecunias prestat, ut interpretatur Iulianus.* quod non excedebarat centum aut centum quinquaginta libras Turonenses. Quippe ea tempestate Clericis assignati non erant

Tom. II.

certi reditus; sed eis quædam reditus portio, velut pro salario, præbebatur è publico. Vnde sequitur id trahi non posse in consequiam quoad Annatas episcopatum aut monasteriorum, quæ ad immensam pecuniarum vim assurgunt. Sanè Iustinianus non concessit ut reditus unius anni persolverentur pro magnis illis Beneficiis, sed aliqua tantum pecuniae summa quæ infra mediocritatem subsistit, eisque modus impositus est in capite tertio hujus Novellæ; adeo ut episcopatus quorum anni reditus non excedunt duas libras auri, hoc est, centum quadraginta quatuor scuta, liberi omnino censeantur ab omni solutione. Salaria à Clericis persolvenda vocantur *emphanistica*, vel *insinuativa*; quasi dices, pecunia debita pro insinuatione & descriptione Clerici in libris & matricula Ecclesiæ. Consuetudinem illam in magna Ecclesia CP. tolerat Iustinianus, sed in cetetis eam prohibet. Quod non ita intelligendum est ac si generalis esset illa prohibitio & ad omnes Ecclesiæ patriachatus porrigeretur. id enim contrarium esset rebus constitutis in Novella cxxiiii. Intelligendum est igitur de privatis Ecclesiæ urbis Constantinopolitanæ, id est, ut Iuliani verbis utar, de oratoriis aut facillis: *Sed quis in Constantinopolitana civitate Clericus sit, emphanistica prestet quæ ex consuetudine prestari oportet. Sin autem alterius oratory Clericus fuerit, nihil ab eo emphanisticorum nomine exigitur.*

VII. Isaacius Comnenus Imperator, qui anno M L V I I I. imperabat in Oriente, præscribit secundum formam antiquam iura quæ Episcopis competent propter ordinationem Clericorum, quæ non excedunt septem aureos nummos pro universis ordinibus usque ad presbyteratum inclusivè. quod jus vocatur *canonicum*, id est, *consuetudines*; non autem *canonicum*, quod in hac Novella significat tributum quod unaquæque diœcœlos parœcia pendit Episcopo proprio, sive illud sit pecunia, sive segetes. Tributum verò illud non erat in usu atque Balsamonis, ut notat ipse Balsamo in responsione sua ad L V I I. interrogationem Marci Alexandriani, ubi ait Episcopos nihil aliud accipere consueuisse à populis quam id quod vltro offerrebatur: *apud uelut r̄i oratione Gregorii apud r̄i Balsamou.*

VIII. Tributa ergo illa Principis auctoritate & consuetudine firmata: obtinuerant citra cuiuslibet calumniam, donec sanctus Gregorius congregato Romæ Concilio anno D X C V. nihil unquam de ordinationibus dandum esse constituit ex traditione chartarum, id est, pro expeditione literarum ordi-

*Apud S. Gregorii
I. 4. sp. q. 2.*

Dd

Llib. 1. Iuris Gra-
co-Rom. & ap.
Balsamonem Tit.
in Notis, c. 34.